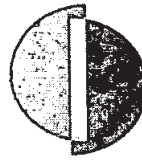

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
TAX DEPARTMENT

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
1471 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 13.31.019.003
Αρ. Τηλ.: 22 601785
Αρ. Φαξ.: 22 660484

Ερμηνευτική Εγκύκλιος 197

26 Οκτωβρίου, 2015

Όλους τους λειτουργούς

Υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων

Οι υπηρεσίες διαχείρισης των αμοιβαίων κεφαλαίων, όπως αυτά καθορίζονται στο σημείο 2 πιο κάτω, **εξαιρούνται** από την επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας σύμφωνα με τον Πίνακα Β, παράγραφο 3(στ) του Έβδομου Παραρτήματος του Ν.95(Ι)/2000 όπως έχει τροποποιηθεί.

Η έννοια του αμοιβαίου κεφαλαίου

2. Σύμφωνα με νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης η εξουσία των κρατών μελών για ορισμό της έννοιας του «αμοιβαίου κεφαλαίου» πρέπει να ασκείται με τρόπο σύμφωνο προς τους σκοπούς τους οποίους επιδιώκει η οδηγία καθώς και προς την αρχή τη φορολογικής ουδετερότητας η οποία είναι συμφυής με το κοινό σύστημα ΦΠΑ .

Η έννοια “αμοιβαίο κεφάλαιο”, όπως αυτή αναφέρεται στην περί ΦΠΑ νομοθεσία περιλαμβάνει τους Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ) ανεξαρτήτως της νομικής τους μορφής. Κατά συνέπεια, στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης εμπίπτουν τόσο οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων που έχουν συμβατική μορφή ή μορφή καταπιστεύματος (trust) όσο και αυτοί που έχουν καταστατική μορφή . Συγκεκριμένα, η έννοια αυτή περιλαμβάνει τα πιο κάτω:

(α) ανοικτού τύπου οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ), οι οποίοι λαμβάνουν άδεια σύστασης και λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με βάση τον περί των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Νόμο του 2012 όπως εκάστοτε ισχύει (Νόμος 78 (Ι) 2012)

(β) ΟΣΕΚΑ εγγεγραμμένα σε άλλα κράτη μέλη που υιοθετούν την Κοινοτική Οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου, 2009 για συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες,

(γ) επενδυτικά κεφάλαια (σε κινητές αξίες) από κράτη μέλη που δεν υιοθετούν την Κοινοτική Οδηγία 2009/65/ΕΚ της 13/07/2009 όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/14/ΕΕ της 21/05/2013 και Οδηγία 2014/91/ΕΕ της 23/07/2014 όπως εκάστοτε ισχύουν ως επίσης και από μη κράτη μέλη, στα οποία χορηγείται η απαραίτητη έγκριση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για να διαθέτουν κεφάλαια στην Δημοκρατία, είτε απευθείας από την εταιρία διαχείρισης των, είτε από εγκεκριμένους αντιπροσώπους της·

(δ) ΟΣΕΚΑ κλειστού τύπου, δηλαδή οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων με σταθερό κεφάλαιο.

Οι ΟΣΕΚΑ κλειστού τύπου δεν υπόκεινται σε έγκριση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δυνάμει του Ν.200(Ι)/2004 (ο περί Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2004. Ωστόσο, όπως όλες οι εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρίες, οι εταιρίες αυτές υπόκεινται στις ρυθμίσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς υπό την ιδιότητα της ως αρμόδια εποπτική αρχή των χρηματιστηριακών αγορών. Η διαχείριση των ανοικτού τύπου ΟΣΕΚΑ πρέπει να ανατίθεται σε εξωτερικό διαχειριστή ενώ οι συλλογικές επενδύσεις κλειστού τύπου, διαθέτουν διοικητικό συμβούλιο ικανό να διαχειριστεί τις επενδύσεις, παρόλο που δεν υπάρχει τίποτα που να αποκλείει την ανάθεση της διαχείρισης των επενδύσεων σε εξωτερικούς διαχειριστές κεφαλαίων.

(ε) οποιαδήποτε συλλογικά επενδυτικά σχέδια έχουν εγκριθεί από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου κατά την περίοδο που αυτή ήταν η ρυθμιστική και εποπτική αρχή των Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία¹.

(ζ) Οποιαδήποτε μορφή Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τον Νόμο Ν.131(Ι) /2014 που ρυθμίζει τους περί Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων και συναφών θεμάτων όπως εκάστοτε τροποποιείται, συμπεριλαμβανομένων και των αυτοδιαχειριζόμενων ΟΕΕ.

(η) Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) που έχουν συσταθεί σε αλλιά Κράτη Μέλη της ΕΕ ή σε Τρίτες Χώρες και τυγχάνουν διαχείρισης από Διαχειριστή Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) σύμφωνα με την Οδηγία 2011/61/ΕΕ τις 8/06/2011 όπως αυτή μεταφέρθηκε στην Κυπριακή νομοθεσία με τον περί Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων Νόμο (Νόμο 56(Ι)/2013) όπως εκάστοτε ισχύει.

θ) Φορείς συνταξιοδοτικών παροχών οι οποίοι με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Απόφαση του Δικαστηρίου της 13^{ης} Μαρτίου 2014 στην Υπόθεση C-464/12) εμπίπτουν στον όρο Αμοιβαία Κεφάλαια, όταν χρηματοδοτούνται από τους δικαιούχους των συντάξεων και οι οποίοι επενδύουν τα αποταμιευόμενα ποσά σύμφωνα με την αρχή της κατανομής των κινδύνων, υπό την

¹ Ο περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων Νόμος (Ν.47(Ι)/1999).

προϋπόθεση ότι τον κίνδυνο των επενδύσεων φέρουν οι ασφαλιζόμενοι δικαιούχοι των συντάξεων.

Ερμηνεία των υπηρεσιών διαχείρισης

3. Η έννοια της “διαχειρίσεως αμοιβαίων κεφαλαίων”, όπως αυτή αναφέρεται στην πιο πάνω διάταξη, αποτελεί αυτοτελή έννοια του κοινοτικού δικαίου, το περιεχόμενο της οποίας δεν μπορούν να τροποποιήσουν τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ). Πιο κάτω παρουσιάζεται ένας μη εξαντλητικός κατάλογος των καθηκόντων του διαχειριστή που περιλαμβάνονται στις δραστηριότητες διαχείρισεως των αμοιβαίων κεφαλαίων και των εταιριών διαχείρισης, ο οποίος θεσπίζει τα ακόλουθα καθήκοντα:

- Διαχείριση επενδύσεων (investment management) καθώς και τη διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τη λειτουργία των ‘αμοιβαίων κεφαλαίων’

- Διοίκηση (administration):

(α) νομικές υπηρεσίες και υπηρεσίες λογιστικής διαχείρισης του αμοιβαίου κεφαλαίου·

(β) πληροφορίες και εξυπηρέτηση πελατών/μεριδιούχων·

(γ) αποτίμηση του χαρτοφυλακίου και καθορισμός της αξίας των μεριδίων (περιλαμβανομένων των φορολογικών θεμάτων και δηλώσεων)·

(δ) έλεγχος της τήρησης των κανονιστικών διατάξεων·

(ε) τήρηση μητρώου μεριδιούχου·

(στ) διανομή εσόδων·

(ζ) εκδόσεις μεριδίων και εξαγορές·

(η) συμβατικοί διακανονισμοί (συμπεριλαμβανομένης της αποστολής πιστοποιητικών)·

(θ) τήρηση αρχείων.

- Μάρκετινγκ

4. Στην περίπτωση Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι υπηρεσίες του Διαχειριστή που περιλαμβάνονται στις δραστηριότητες διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων και εξαιρούνται από του Φ.Π.Α, είναι οι υπηρεσίες που περιγράφονται στο Άρθρο 6 του περί Διαχείριση Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) Νόμο.

5. Εταιρίες διαχείρισης ή αυτοδιαχειριζόμενοι ΟΕΕ μπορεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις να αναθέτουν σε τρίτους, συγκεκριμένο και ουσιώδες μέρος της διαχείρισης που, είτε τους ανατίθεται υποχρεωτικά βάση της περί ΟΣΕΚΑ νομοθεσίας είτε εθελοντικά στην περίπτωση αυτό-διαχειριζόμενου ΟΕΕ, με σκοπό την αποδοτικότερη άσκηση των δραστηριοτήτων τους.

Η φορολογική μεταχείριση των υπηρεσιών αυτών, είτε παρέχεται υπό τη μορφή υπεργολαβίας του συνόλου των διοικητικών πτυχών της διαχείρισεως ή που

αποτελούν συγκεκριμένο και ουσιώδες μέρος της διαχείρισεως εξαιρείται επίσης από την επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Για παράδειγμα, οι υπηρεσίες που παρέχονται από εγκεκριμένο αντιπρόσωπο στη Δημοκρατία σε σχέση με τη διάθεση ενός αλλοδαπού αμοιβαίου κεφαλαίου στη Δημοκρατία δεν υπόκειται σε φόρο προστιθέμενης αξίας.

Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι αν κάποια συγκεκριμένη υπηρεσία, όπως αναφέρεται πιο πάνω, η οποία κρίνεται ως αναγκαία μέσα στα πλαίσια των νομικών ρυθμίσεων, αυτομάτως εξαιρείται αν η παροχή της γίνεται μεμονωμένα.

Για παράδειγμα, οι νομικές υπηρεσίες που παρέχονται υπό τη μορφή συμβουλευτικών υπηρεσιών, μέσα στα πλαίσια του ελέγχου της νομιμότητας του ενημερωτικού εντύπου που ετοιμάζεται για ενημέρωση των επενδυτών, δεν αποτελούν εξαιρούμενες υπηρεσίες.

Παρομοίως, ο εξωτερικός έλεγχος των λογαριασμών, δεν περιλαμβάνεται στις υπηρεσίες διαχείρισης που εξαιρούνται από την επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Για να εξαιρείται κάποια υπηρεσία, είναι αναγκαίο όπως η υπηρεσία που παρέχεται να είναι ευδιάκριτη ως υπηρεσία της διοικητικής πτυχής της διαχείρισης του αμοιβαίου κεφαλαίου. Ο ευδιάκριτος χαρακτήρας της υπηρεσίας συνήθως επιτυγχάνεται με τη ομαδοποίηση σε μια ενιαία παροχή, αριθμού εργασιών οι οποίες αποτελούν μέρος της διοικητικής διαχείρισης κάποιου αμοιβαίου κεφαλαίου (ή ΟΣΕ). Για να αποφασιστεί αν η συνολική υπηρεσία αποτελεί διακεκριμένο σύνολο της διοικητικής πτυχής της διαχείρισης του αμοιβαίου κεφαλαίου, θα πρέπει να συνεκτιμούνται τόσο ο αριθμός των συγκεκριμένων εργασιών, ως επίσης και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

Για παράδειγμα, η καθημερινή αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων είναι ιδιαίτερης σημασίας και αρκετά σχετική εργασία με τους ανοικτού τύπου οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων για τον καθορισμό της τιμής των μεριδίων και γι' αυτό, η υπηρεσία αυτή, μαζί με τις σχετικές λογιστικές εργασίες καθώς και άλλες υπηρεσίες όπως υπηρεσίες εξίσωσης κεφαλαίων (Equalization) και υπηρεσίες ελέγχου συμβατότητας σχετικά με τους Νόμους και Κανονισμούς σε σχέση με ξέπλυμα βρόμικου χρήματος και καταπολέμησης της τρομοκρατίας (Anti-money Laundering Legislation) και τις εργασίες αναφοράς θα ήταν ικανοποιητικά ευδιάκριτες ως υπηρεσία διοίκησης του αμοιβαίου κεφαλαίου (ή ΟΣΕ). Ωστόσο, η υπηρεσία παροχής πληροφοριών αναφορικά με τις αγοραίες αξίες των διαφόρων κινητών αξιών προς το πρόσωπο που διεκπεραιώνει την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων του επενδυτικού κεφαλαίου δεν αποτελεί από μόνη της υπηρεσία εμπύπτουσα στη διοίκηση του αμοιβαίου κεφαλαίου.

Επίσης, η διατήρηση ενός μητρώου μετόχων, σε μεμονωμένη βάση, δεν αποτελεί υπηρεσία διοίκησης του αμοιβαίου κεφαλαίου. Ωστόσο, αν η υπηρεσία αυτή συνδυάζεται μαζί με την έκδοση και εξαργύρωση των μεριδίων ή μετοχών και την

παραβολή των εκδομένων μετοχών για σκοπούς καθορισμού της ημερήσιας τιμής των μεριδίων, το πακέτο αυτό των υπηρεσιών λαμβάνει τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της διοικητικής πτυχής της διαχείρισης ενός αμοιβαίου κεφαλαίου. Αν τα κριτήρια της εξαίρεσης ικανοποιούνται, τότε το πρόσωπο που πραγματοποιεί τέτοιο πακέτο υπηρεσιών, γενικώς, θα θεωρείται ότι πραγματοποιεί μια ενιαία εξαιρούμενη παροχή υπηρεσιών διοίκησης αμοιβαίου κεφαλαίου (ή ΟΣΕ).

Με βάση την πιο πάνω ανάλυση, είναι σημαντικό για το πρόσωπο που ανήκει στη Δημοκρατία να αξιολογεί σύμφωνα με τα δεδομένα της περίπτωσης του το είδος των υπηρεσιών που παρέχει για να διαπιστώνει αν αυτές καλύπτονται από την εν λόγω εξαίρεση. Οι υπηρεσίες, προκειμένου να χαρακτηριστούν ως εξαιρούμενες υπηρεσίες διαχείρισης πρέπει να αποτελούν ουσιώδες ή διακεκριμένο σύνολο, συνολικώς εκτιμώμενο, το οποίο εκπληρώνει τις ιδιάζουσες και ουσιώδεις λειτουργίες μιας υπηρεσίας διαχείρισης. Είναι επίσης σημαντικό να καθορίζεται που βρίσκεται το πρόσωπο προς το οποίο παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται από το **θεματοφύλακα (custodian services)** του αμοιβαίου κεφαλαίου **δεν** εμπίπτουν στις υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και γι' αυτό **δεν εξαιρούνται από την επιβολή του φόρου**.

Αυτοδιαχειριζόμενα ΟΕΕ

6. Εξαιρείται επίσης από την επιβολή ΦΠΑ η αμοιβή διοικητικών συμβούλων αυτοδιαχειριζόμενων ΟΕΕ στον βαθμό που οι παρεχόμενες υπηρεσίες αποτελούν συγκεκριμένο και ουσιώδες μέρος των υπηρεσιών διαχείρισης του ΟΕΕ.

Επενδυτικά τμήματα (Compartments) με βάση τον Νόμο 131(I) / 2014

7. Σύμφωνα με το άρθρο 9 του περί Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων Νόμου του 2014 (Ν. 131(I)/2014), επιτρέπεται η συγκρότηση ΟΕΕ, με περισσότερα του ενός επενδυτικά τμήματα, καθένα από τα οποία υπόκειται στις διατάξεις του εν λόγω Νόμου, ως αυτοτελής ΟΕΕ. ΟΕΕ με περισσότερα του ενός επενδυτικά τμήματα συνιστά ενιαία νομική οντότητα.

Τα όσα αναφέρονται πιο πάνω ισχύουν τόσο όταν παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες στο ΟΕΕ όσο και σε συγκεκριμένο επενδυτικό τμήμα ή επενδυτικά τμήματα του ΟΕΕ.

Εγγραφή στο Μητρώο Φ.Π.Α.

8. Οι συναλλαγές που διενεργούν τα αμοιβαία κεφάλαια συμπεριλαμβανομένων των ΟΣΕ και ΟΕΕ αποτελούν οικονομική δραστηριότητα, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) (υπόθεση C-8/03, BBL v Belgian State) και γι' αυτό μπορεί να θεωρηθούν ως υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα και ισχύουν για αυτά οι διατάξεις της περί ΦΠΑ νομοθεσίας, όσον αφορά τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των υποκειμένων στο φόρο προσώπων.

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, η άσκηση των δραστηριοτήτων ενός επενδυτικού κεφαλαίου μπορεί να γίνεται υπό μορφή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης στη Δημοκρατία. Όταν η εταιρία αυτή είναι θυγατρική κάποιου εγκεκριμένου αμοιβαίου κεφαλαίου όπως αυτό ορίζεται στο μέρος 2 πιο πάνω, τότε οποιοσδήποτε επιμερισμός του κόστους διαχείρισης γίνεται από το αμοιβαίο κεφάλαιο στις θυγατρικές του εταιρείες ανεξαρτήτως της χώρας εγκατάστασής τους, εξαιρείται από την επιβολή.

Ωστόσο, αν ένα αμοιβαίο κεφάλαιο ανεξαρτήτως μορφής λαμβάνει φορολογητέες υπηρεσίες, όπως για παράδειγμα νομικές ή λογιστικές υπηρεσίες, από πρόσωπο μη εγκατεστημένο στη Δημοκρατία, τότε οι υπηρεσίες αυτές θεωρούνται ότι πραγματοποιούνται στον τόπο που έχει την εγκατάστασή του το αμοιβαίο κεφάλαιο και αυτό πιθανό να δημιουργεί υποχρέωση εγγραφής του στο Μητρώο Φ.Π.Α. και υποχρέωση απόδοσης του φόρου με τη μέθοδο της αντίστροφης χρέωσης. Για σκοπούς καθορισμού του δικαιώματος έκπτωσης θα εφαρμόζονται οι συνήθεις κανόνες της περί ΦΠΑ νομοθεσίας.

Οι ερμηνευτικές εγκύκλιοι με αρ. 124 και 143 καταργούνται και αντικαθίστανται από την παρούσα εγκύκλιο.

(Ναγία Συμεωνίδου)
για Έφορο Φορολογίας

Αντίγ.: 5.13.04

Κοιν. Κοιν.: Γενικό Ελεγκτή

: Γενικό Λογιστή

: Γενικό Διευθυντή Υπ. Οικονομικών

: Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

: Αν. Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων

: Cyprus Fiduciary Association
Τ.Θ. 58159
3731 Λεμεσός

: Κ.Ε.Β.Ε.
Τ.Θ. 21455
1509 Λευκωσία

: Ο.Ε.Β.
Τ.Θ. 21657
1511 Λευκωσία

: Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου
Τ.Θ. 24935
1355 Λευκωσία

: Παγκύπριο Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Αμερικής
Τ.Θ. 25584
1310 Λευκωσία

: Σύνδεσμο Πτυχιούχων Εγκεκριμένων Λογιστών-Ελεγκτών Κύπρου
Τ.Θ. 26540
1640 Λευκωσία

: Σύνδεσμο Ανεξαρτήτων Λογιστών Κύπρου
Τ.Θ. 53684
3317 Λεμεσός

Παγκύπριος Διεθνειακός Σύνδεσμος
Τ.Θ. 21446
1508 Λευκωσία